Donderdag 4 Juli 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4851

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog, tel. 1858, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Besloten tot internationalisatie van Triest

Europese vredesconferentie nog deze maand.

MRP wil vier Kamers voor Frankrijk

DE TERREUR IN POLEN.

door

Larry Allen.

Larry Allen

Thans blijkt dat een uitgebreide terreur vóór en tijdens het referendum van Zondag is gevoerd door benden van de NSZ (een verboden organisatie) en Oekraïnse nationalistische organisaties, terwijl het Poolse volk met spanning wacht op de resultaten van de stemming.

Vice Premier Stanislaus Mikolajczyk heeft nieuwe beschuldigingen omtrent ongeregeldheden en arrestaties van duizenden leden van zijn partij gedaan.

Intussen wordt uit verschillende districten van Polen gemeld, dat een verrassend groot aantal stemmen tegen het voorlopig regime is uitgebracht.

Vooral op het platteland is zijn veel negatieve stemmen uitgebracht op de vragen van het referendum, doch vooral op de eerste vraag of men een Parlement bestaande uit een enkele Kamer wenst.

Men zegt dat in Bialystok 90% van de kiezers tegen het regeringsvoorstel voor een enkele Kamer heeft gestemd. Voorts zou 73 tot 80% hebben gestemd tegen de nationalisatie van de voornaamste industrieën en de doorvoering van hervormingen op landbouwgebied. Ongeveer 20% zou er tegen de huidige grens hebben gestemd, doch men zegt, dat ongeveer 80% van het aantal neen-stemmen ongeldig zal worden verklaard omdat men op de stembriefjes zulke zinnen schreef als „Wij willen de wet en Wilno terug". Hoewel geen officiële cijfers werden genoemd werd officieel bekend gemaakt, dat in een district van Bialystok een grote meerderheid een negatieve stem uitbracht op de eerste en tweede vraag van het referendum betreffende het parlement en de nationalisatie. De regeringspartijen, gesteund door de Communisten, hebben een intensieve campagne gevoerd teneinde het volk te bewegen om „ja" te stemmen op alle vragen. De muren van sommige gebouwen zijn volgekalkt met dreigementen dat het stemmen tegen de voorstellen een „burgeroorlog" betekent. Vele boeren van Bialystok zeiden een nieuwe golf van arrestaties door de geheime politie te vrezen. Men zegt, dat in het Poznan-district duizenden werden weggevoerd omdat zijn neen stemden (Warszawa, (AP) 3.7).

M.R.P. WIL VIER KAMERS.

Bidaults MRP partij heeft een wetgevende vergadering van vier Kamers voorgesteld voor de vierde republiek en stelde zich alzo vierkant tegenover de communistische partij welke één enkel wetgevend orgaan wenst.

De voorstellen van de MRP, welke aan de grondwetscommissie van de Constituante werden aangeboden, volgen over het algemeen de lijnen die enkele weken geleden door De Gaulle werden uitgestippeld.

Men stelde een Nationale Vergadering voor van 500 tot 600 afgevaardigden, voorts een Raad van de Republiek van 300 tot 350 leden, een Rijksraad welke vooral de koloniale problemen zal moeten behandelen en een Economische Raad om specifieke vraagstukken te behandelen.

De President van de Republiek zou dan gekozen moeten worden door drie van de Kamers. De Economische Raad zal niet mogen meestemmen. De President zal een Premier aanwijzen en het recht hebben de Vergadering te ontbinden. Ook zal hij het recht van initiatief hebben evenals de Vergadering (Parijs, (AP) 3.7).

DE STEMMINGS-PROCEDURE IN DE ATOMAIRE COMMISSIE.

De Atomaire Commissie van de Verenigde Naties heeft met eenstemmigheid de regel aanvaard, waardoor de meerderheid zal beslissen bij een stemming. Rusland stapte dus af van zijn vroeger standpunt, dat een meerderheid van twee-derden vereist is. Zeven van de twaalf leden van de Commissie zullen dus beslissingen kunnen nemen in plaats van acht gelijk Rusland eiste bij de overweging van het comité van deskundigen. Toen Herbert Evatt van Australië tegenwerpingen maakte tegen het voorstel van Gromyko, zeide deze: „Ik ben niet meer geïnteresseerd in dit voorstel dan enig ander lid van de Commissie en indien de andere leden er niet voor zijn, zal ik niet aandringen" (New York.

RUSSISCH COMMENTAAR OP PROEF MET ATOOMBOM.

door

Rembert James.

De commentator van de „Pravda" Boris Izakov verklaarde, dat de proef met de atoombom bij Bikini het vertrouwen in de ernst van de Noordamerikaanse besprekingen over de atomaire ontwapening tot in de grond heeft geschokt.

Rembert James

„De atoombom veroorzaakte niet het einde van de wereld, doch zij blies iets meer essentieels dan een paar oude schepen op. En waarom moesten de dure en moeilijke experimenten bij de atol van Bikini worden gedaan indien het de Verenigde Staten ernst is om van het gebruik van atomaire wapenen af te zien? De proef gaf blijk, niet van de voorbereidingen om dit wapen te vernietigen, doch integendeel om te werken aan de verbetering ervan. Gelijk kon worden verwacht heeft de proef aangetoond, dat het atomaire wapen een enorme verwoestende kracht heeft hoewel de resultaten matiger zijn geweest dan de Noordamerikaanse pers voorspelde. Bij het nagaan der resultaten moet men niet de geheimzinnigheid vergeten welke deze omringen. Het zou kunnen dat de Noordamerikaanse marineautoriteiten die de proef ondernamen interessante gegevens daaromtrent publiceren. De haast waarmede Noordamerikaanse marinekringen de berichten uit Bikini gebruikten om daarvan af te leiden dat het nodig is een grote marine te handhaven, spreekt voor zichzelf".

Volgens het nieuwsagentschap Tass hebben de berichten die tot nu toe over de proef ontvangen werden, millioenen Noordamerikanen die maandenlang de fantastische veronderstellingen in verband daarmede lazen, teleurgesteld. De bladen en radiostations zouden den Noordamerikanen in de loop der laatste maanden hebben medegedeeld, dat de atoombom de 73 schepen zou vernielen en een reusachtige vloedgolf veroorzaken, aldus het Sovjet-agentschap (Moskou, (AP)

GELUKWENS VAN TRUMAN AAN DE PHILIPPIJNEN.

President Truman heeft in een radioboodschap tot het volk van de Philippijnen ter gelegenheid van zijn onafhankelijkheid welke thans van kracht wordt, beloofd, dat de Verenigde Staten de nieuwe republiek op elke mogelijke wijze zullen bijstaan. Truman zeide, dat dit een mooie dag is voor de twee landen. Voor de Philippijnen betekent hij het einde van een eeuwenlange strijd om de vrijheid. Voor de Verenigde Staten betekent hij het einde van een periode van bijna vijftig jaar van samenwerking met de Philippijnen met het doel de onafhankelijkheid ervan te bewerkstelligen. Thans ziet de nieuwe republiek zich gesteld voor de problemen, die verbonden zijn aan de onafhankelijkheid. Deze problemen zullen moeilijk en beproevend zijn. Doch Truman hoopte, dat men de moeilijkheden zal overwinnen. Men zal daarbij verzekerd zijn van de steun der Verenigde Staten (Washington, (AP)

Communiqué van het Hoofdbestuur van de Curaçaose R. K. Partij.

In verband met het algemeen streven en verlangen naar autonomie dient het volgende te worden vastgesteld:

1. De Curaçaose R.K. Partij, van haar oprichting af felle voorvechtster voor de autonomie, is nog steeds kampioene voor het zelfbeschikkingsrecht van dit Staatsdeel binnen het Rijksverband.

2. De Curaçaose R.K. Partij verwerpt daarom iedere zinspeling en ieder streven om deze band te verzwakken of te verbreken.

3. Zij verstaat onder autonomie en zelfbestuur in het kort gezegd het recht om interne aangelegenheden zelfstandig te regelen zonder inmenging van het Moederland, en een Bestuur dat daarvoor verantwoording verschuldigd is aan het eigen volk.

4. De Curaçaose R.K. Partij is een voorstandster van gezonde democratische beginselen, met als richtlijn: algemeen belang gaat voor particulier belang.

5. De Curaçaose R.K. Partij veroordeelt iedere poging onder welk voorwendsel ook om de gezonde democratie aan banden te leggen.

6. De Curaçaose R.K. Partij stelt vast, dat de door de Staten in Nederland geëntameerde actie op zeer ondemocratische wijze gevoerd wordt. Zij stelt vast, dat de uitlatingen der commissie — als weergegeven in de Nederlandse bladen — tendentieus en bezijdens de waarheid zijn. Zij kan de Commissie niet als representatief beschouwen.

Zij stelt vast, dat waar een zo belangrijk document als het „memorandum", dat ook de goedkeuring van alle Statenleden niet wegdroeg en waarin o.a. richtlijnen zouden staan omtrent de gewenste status van Curaçao, angstvallig voor den volke is geheim gehouden, zij onmogelijk bij voorbaat het haar onbekende streven der Commissie kan goedkeuren. — Zij stelt vast, dat de Commissie, gezien haar uitlatingen en optreden geen enkele waarborg biedt voor een gezonde democratie, noch voor de Christelijke beginselen welke de enige grondslag vormen voor het algemeen welzijn van een volk.

Het Hoofdbestuur der Curaçaose R.K. Partij, het bovenstaande in aanmerking nemende, verklaart:

a) onmogelijk mede te kunnen werken aan een actie ten doel hebbende 100% steun te geven aan het streven van de „commissie",

b) geen enkele afgevaardigde te sturen naar enige bijeenkomst tot het bereiken van het onder a) gestelde doel,

c) bij voorbaat alle opzettelijke en onopzettelijke verkeerde uitleggingen van zijn houding in deze te ontzenuwen, met verwijzing naar onderstaande politieke belijdenis:

1. Ieder autonomie dient te zijn binnen het Rijksverband.

2. Het Curaçaose volk dient deze autonomie zo spoedig mogelijk te verkrijgen.

3. De autonomie dient verkregen te worden in onderling overleg onder een waarborg van respectering van de belangen van alle bevolkingsgroepen.

4. Deze autonomie moet stroken met de wil van het volk en strekken tot het algemeen belang van het gehele volk.

Het land der Zevenduizend Eilanden.

De Philippijnen zijn onafhankelijk.

Toen veertien jaar geleden de Noordamerikaanse Senaat besprekingen voerde om aan de Philippijnen — naar onzen Philips II genoemd in 1596 nadat in 1521 Magelhaens ze ontdekte en er sneuvelde — onafhankelijkheid te verlenen, was een der voornaamste sprekers Manuel A. Roxas. Deze man die in 1932 voor de onafhankelijkheid van zijn land pleitte is heden, 4 Juli 1946, de eerste President van de nieuwe souvereine Republiek der Philippijnen geworden.

Manuel A. Roxas (uitgesproken Roochas) werd op 28 Mei jongstleden gekozen in de plaats van Sergio Osmeña, president van het toen nog bij de Verenigde Staten behorende Gemenebest der Philippijnen. Zoals men zich herinnerde werd Osmeña vooraf gegaan door den tuberculeuzen Quezon, die ziek of niet ziek voor zijn land op de bres stond tijdens de oorlog en lange tijd aan het hoofd ener regering-in-ballingschap stond.

De vurige spreker, die een dubbele afkomst Spaans en Amerikaans heeft, is advocaat, econoom, wetgever en staatsman. Dertig jaar lang treedt hij op de voorgrond in de Philippijnse politiek. Hij is gouverneur van een provincie geweest en voorzitter van de Kamer van Afgevaardigden, hij heeft grondwetten ontworpen en zijn carrière werd door één ideaal bezield: de onafhankelijkheid.

In het Noorden van het eiland Panay, in het midden van de 7085 eilanden die tezamen de Philippijnen vormen, werd Roxas als nieuwjaarskind in 1892 geboren. Zijn vader stierf in de oorlog tegen Spanje, bij welk land de Philippijnen toen behoorden. Toen de duizenden eilanden bij het Verdrag van Parijs in 1898 aan de Verenigde Staten waren toegekend, was Manuel rijp om naar school te gaan. Hij is een der eersten die opgevoed zijn naar het Noordamerikaanse schoolsysteem.

Als hij 17 is gaat hij naar de Universiteit van Manilla, een stad die ongeveer even groot is als Amsterdam maar zeven universiteiten telt, waarvan een speciaal voor meisjes. Als de eerste van zijn jaarklas haalt hij in 1913 de titel van Meester-in-de-Rechten. Tijdens zijn universiteitsjaren moest hij zijn eigen geld verdienen door uittreksels van de colleges te compileren en te verkopen.

Roxas leerde zich intussen van Spaans en Engels met gelijke vlotheid bedienen, studeerde nog enige tijd in Hongkong, werd toen professor aan de Nationale Universiteit te Manilla, die hij kort te voor als student had verlaten. De politiek trekt hem meer. Hij gaat naar zijn geboorteplaats Capiz, vestigt er zich als advocaat en wordt gemeenteraadslid. Als hij 27 is wordt hij al tot Provinciaal Gouverneur van Capiz gekozen. Als zodanig leerde wijlen Manuel Quezon hem kennen op een vergadering van alle gouverneurs, Quezon adviseerde Roxas zich candidaat te stellen voor de Kamer. In 1922 kwam Roxas erin; hij was toen 30. Bij de eerste vergadering werd hij tot voorzitter gekozen bovendien. Een bepaalde politieke richting was hij niet toegedaan in onze zin van principiële politiek; als in de meeste landen richtte hij zich naar de opportuniteit. Driemaal wordt Roxas herkozen en ondertussen reist hij op en neer naar Washington om voor de vrijheid van zijn land en volk te pleiten. In 1935 wordt een Comité samengesteld om een ontwerp-grondwet op te stellen. Roxas komt in dit Comité. Toen de Verenigde Staten een zekere mate van vrijheid verleend hadden en de eerste verkiezingen gehouden werden kwam Roxas, die candidaat was in de Nationale Vergadering. In 1937 kiest Quezon hem als zijn Minister van Financiën en Voorzitter van de machtige Economische Raad. Quezon en Roxas waren twee mensen die hemelsbreed verschilden, maar openlijk erkende Quezon dat Roxas „de enige man is die het Philippijnse volk kan leiden".

MacArthurs helper.

Vlak vóór het uitbreken van de oorlog in de Stille Oceaan wordt Roxas in 1941 gekozen in de Senaat. Roxas was reserve-majoor in het Philippijnse leger, kwam in actieve dienst, werd Aide van Generaal Douglas MacArthur en kreeg de rang van luitenant-kolonel. Met MacArthur zat Roxas op Corregidor. Hoewel hem de kans gegeven werd om met Quezon en Osmeña uit te wijken naar Australië en Washington, verkoos Roxas met de troepen achter te blijven. Hij bleef en guerrillero, maar tenslotte werd hij gevangen genomen en opgesloten in een interneringskamp op Mindanao. De Japanners voerden hem naar Manilla, en toen MacArthur glorierijk terugkeerde op Corregidor („I shall return"), baande Roxas zich een weg door de vijandelijke linies om den Bevrijder te groeten, die hem als Brigadier-Generaal installeerde op zijn oude post.

Terstond werd Roxas een dubieuze en veel besproken figuur, omdat hem ten laste gelegd werd geheuld te hebben met de Japanners, die hem in hun uitzendingen een lid van de Laurel-regering, een marionettenbestuur in de trant van Mussert's cabinet noemden. Anderen hielden even stijf vol, dat hij met de verzetsgroepen tegen den vijand had gewerkt. Op 8 Mei 1946 verklaarde MacArthur dat Roxas geen heuler was. Hij verklaarde bovendien dat Roxas achtergebleven was om de tegenstand onder het volk der Philippijnen wakker te houden.

Roxas en Truman.

Op 10 Mei jongstleden arriveerde Roxas in Washington. Bij hem was Paul McNutt, de Noordamerikaanse Hoge Commissaris. Roxas werd terstond door Harry S Truman ontvangen. Roxas is voorstander van voortgezette samenwerking met de Verenigde Staten, van welk land de Philippijnen thans onafhankelijk zijn geworden. Als in de Verenigde Staten, is Roxas een groot voorstander van de persoonlijke vrijheid. De oorlog heeft hem gekant gemaakt tegen alles wat naar fascisme zweemt.

Roxas is Rooms-katholiek, sedert 1921 gehuwd met een Philippijnse Trinidad de Leon uit San Miguel van het eiland Bulacan. Ze hebben een dochter Ruby Rosario, die in New York school gaat, en een zoon Gerardo.

Aan de wisselvallige geschiedenis van de Philippijnen is een eind gekomen. Op de 7083 eilanden die samen wonen ongeveer 16.500.000 mensen. Hun land werd in 1521 door Magelhaens, een Portugees in Spaanse dienst, ontdekt en naar Phiips II genoemd.

het nieuws van vandaag

Er is een accoord bereikt over Triëst. Eindelijk! De Noordamerikaanse Senator Arthur Vandenberg, die de laatste dagen blijkbaar als woordvoerder van de Ministerraad in Parijs optreedt, deelde aan de verslaggevers mede, dat Triëst zal worden geïnternationaliseerd en onder toezicht der Verenigde Naties zal komen te staan. Dat was dus zoals Byrnes het gewenst had.

Molotov, die een toezicht door de Grote Vier wilde, legde er zich bij neer. Is nu het probleem van Triëst werkelijk opgelost?

Wij zouden denken van niet. Italië en Joegoslavië en later misschien ook Oostenrijk zullen streven naar de inlijving van de havenstad en hoewel niet uitgesloten is dat de Italianen en de Slaven in Triëst zelf verder rustig naast elkaar zullen leven, heeft men toch grote kans dat er wrijving zal blijven bestaan tussen de verschillende groepen.

Ook zeide Vandenberg, dat het Britse plan voor de Italiaanse koloniën is aanvaard. Dat is niet duidelijk. Enkele weken geleden zou men immers besloten hebben de huidige status van de Italiaanse koloniën gedurende een jaar te handhaven. Ook zegt Vandenberg niet wat het Britse plan precies is.

Zo waren de Britten bijvoorbeeld voor de onafhankelijkheid van Cyrenaica. Is men het daarover ook eens geworden?

In ieder geval is het een gelukkig verschijnsel, dat de Grote Vier nog tot overeenstemming kunnen komen. Het was hoog tijd. Nu hoopt men nog vóór het einde van deze maand een algemene Europese vredesconferentie bijeen te roepen.

De Russen schijnen weer een toegeeflijke bui te hebben. In de Atomaire Commissie legde Gromyko zich kalm neer bij het voorstel om de meerderheid der stemmen beslissend te maken. Dus geen veto en zelfs geen twee-derde meerderheid zoals Gromyko later had voorgesteld.

In Frankrijk heeft de partij van President Bidault, de Mouvement Republicaine Populaire, een voorstel gedaan voor een wetgevend lichaam bestaande uit vier Kamers — een Kamer van Afgevaardigden, een Raad van de Republiek, een Rijksraad en een Economische Raad. Aangezien de bevoegdheden van deze Kamers niet duidelijk zijn aangegeven is het moeilijk er thans meer over te zeggen.

EUROPESE VREDES-CONFERENTIE GAAT DOOR

Louis Nevin seint uit Parijs:

Een Noordamerikaanse bron verluidde dat de Europese Vredesconferentie toch in Juli zal doorgaan, niettegenstaande de moeilijkheden van de Sovjet-Unie. Jimmy Byrnes die de leiding zal hebben bij de plechtigheden van 4 Juli liet weten, dat hij er voor is om de vredesconferentie niet later dan 31 Juli saam te roepen.

Twee moeilijkheden kwam de ministerconferentie te boven, toen zij gisteren het plan-Byrnes-Vandenberg inzake de internationalisatie van Triëst en het Britse plan ten aanzien van de Italiaanse koloniën aannam. Zaterdag werd besloten, dat de Ministers over de vredesconferentie konden beslissen, als deze twee punten zouden zijn opgelost. Molotov zeide gisteren, dat hij zijn stem niet kon geven dan na een beslissing in de Italiaanse herstelbetalingen.

Maar Byrnes wierp hier tegen in, dat hij niet onder het dreigement van een Russisch veto over de Italiaanse herstelbetalingen zou spreken — door een weigering inzake de Vredesconferentie.

Gisteren heeft men over de herstelbetalingen gesproken; de ministers konden geen overeenstemming bereiken over de agenda van vandaag, behalve dat zij een verslag van de waarnemend-ministers van buitenlandse zaken zouden krijgen met een schatting omtrent de tijd die benodigd was voor het opstellen van vredesverdragen.

Senator Vandenberg zeide gisteren dat de andere heren van de conferentie het met hem eens waren dat het mogelijk zou zijn voor het einde van Juli met 21 landen in Parijs samen te komen voor een bespreking (Parijs, (AP) 4.7).

ORKAAN BOVEN HET KANAAL.

Een orkaan woedde boven het Kanaal. Hagelstenen zo groot als golfballen kletterden neer. De storm duurde zeven uren. Een reddingsboot uit Hastings koos zee om een vissersboot te helpen. Ook op het land is veel schade aan de velden toegericht (Londen, (AP) 4.7).

OSPINA KEERT TERUG.

De verkozen President van Colombia Ospina Pérez heeft zijn bezoek van een maand aan de Verenigde Staten beëindigd. Zijn Taca-vliegtuig vertrok om 13.20 uur E.S.T. op Woensdag van het vliegveld van Miami op weg naar Colombia. (Miami, (AP) 3.7).

BENOEMING VAN AMBASSADEURS.

President Truman heeft Joseph F. McGurk, thans Ambassadeur in de Dominicaanse Republiek, benoemd tot Ambassadeur in Uruguay. Voorts benoemde hij Harold H. Tittmann Jr. van Missouri tot Ambassadeur in Haïti (Washington, (AP) 3.7).

In 1565 was Spanje er heer en meester en in 1611 werd de nog bestaande Universiteit van San Tomás geopend, de oudste bestaande Universiteit onder Amerikaanse vlag (de oudste universiteit van het Westelijk halfrond werd eveneens door Spanjaarden gesticht, in Santo Domingo, in 1538). Tot 1898 bleef Spanje er heersen en stichtte een architectonische weelde, zoals alleen de Spanjaarden dit vermogen. Spanje verloor de oorlog, toen de Philippino's hulp kregen van de Noordamerikaanse vloot onder Admiraal Dewey die de Spaanse vloot op 1 Mei 1898 in de baai van Manilla verwoestte en daarmede meteen een eind maakte aan het Spaanse wereldrijk, dat Cuba, de Spaanse Antillen en de Philippijnen verloor. Van het enorme aantal eilanden, 7083, hebben er maar 462 een oppervlakte van meer dan een vierkante mijl en meer dan de helft der eilanden, 4.642, hebben niet eens een naam. Er zijn twintig werkende vulcanen en de zee in deze omgeving heeft de diepste plekken ter wereld. Acht verschillende talen worden in dit gigantische eilandenrijk gesproken en 87 dialecten maken het verkeer bijna onmogelijk. Van de totale bevolking kan maar een kwart lezen en schrijven. Twee-derden zijn Roomskatholiek en een millioen behoort tot een Onafhankelijke Katholieke Kerk, die in 1899 door een Philippijnsen priester Gregorio Agilpay werd gesticht. Dan zijn er nog een half millioen Mohammedanen en een half millioen Heidenen.

Het experiment om niet alleen autonomie, maar volledige onafhankelijkheid te geven is begonnen.

Philippijns Volkslied

Land van de morgen,
Kind van de terugkerende zon
Met vurige gloed
Verheerlijken onze zielen u
Steeds in uw luchten en door uw wolken
En over uw bergen en zee
Aanschouwen wij de glans en voelen de klopping
Van de heerlijke vrijheid.

Schoon land van liefde,
O land van licht
In uw omarming is het verukkelijk te liggen;
Doch het is euwig een glorie, wanneer gij gegriefd [wordt
Voor ons uw zonen, te lijden en sterven.

Lief en heilig land,
Wieg van Edele helden,
Nooit zullen aanvallers
Uw kusten betreden.
Uw banier, dierbaar voor al onze harten,
Met haar schitterende zon en sterren,
O, nooit zal haar lichtend veld
Gedimd worden door tyrannenmacht.

Schoon land van liefde enz.

—:—

Het Philippijnse volkslied werd op voorstel van Generaal Aguinaldo, leider van de Philippijnse opstand tegen de Spaanse overheersing (1896—1898) in 1898 geschreven door José Palma. De muziek is van Julian Felipe.

VERENIGINGSNIEUWS.

Zaterdag as. houdt de Heer Lou Lichtveld een lezing over „De Strijd van de Ondergrondse Beweging in Nederland" in het gebouw van de Sociedad Bolivariana des avonds om 20 uur. De lezing is georganiseerd door het Algemeen Nederlands Verbond, de Club Suriname, de Kunstkring en de Sociedad Bolivariana.

De Heer Lou Lichtveld zal in zijn lezing ook spreken over de verzetspoëzie. De toegang is voor belangstellenden vrij.

CURAÇAOS ELFTAL NAAR NEDERLAND.

De C.V.B. schrijft ons:

Gisteren ontving het Bestuur van de Curaçaose Voetbalbond een telegram uit Nederland, waarin haar werd medegedeeld, dat de V.V. „Feyenoord" in principe accoord ging met het plan om het Curaçaose elftal in Nederland te ontvangen.

Vijf wedstrijden zouden moeten worden gespeeld tussen 15 Augustus en 9 September as. De organisatie zou in handen moeten berusten van voormelde vereniging, terwijl alle reis- en verblijfkosten voor haar rekening zullen zijn.

Het spreekt vanzelf dat het Bestuur van de C.V.B. het aanbod onmiddellijk telegrafisch heeft geaccepteerd en de elftalcommissie opdracht heeft gegeven spelers aan te wijzen die in oefening moeten gaan om in aanmerking te kunnen komen voor deze reis.

Uitgaande van de veronderstelling dat het aantal deelnemers 18 zal zijn, werd in de vergadering van het bestuur van de C.V.B. besloten, dat zestien spelers mee zullen gaan en twee bestuursleden.

De namen van de deelnemende spelers zullen nader bekend worden gemaakt daar deelneming aan de tocht geheel afhankelijk zal zijn van de praestaties van de spelers bij de komende oefeningen.

Van bestuurszijde zullen de heren Walter van Rosberg, onder-voorzitter, die den heer J. C. Viejou als voorzitter zal vervangen, daar deze de 13e Juli as. met verlof naar Nederland zal vertrekken, en de heer W. Willems (Penningmeester), de voetballers vergezellen.

Het spreekt vanzelf, dat onze spelers hun uiterste best moeten doen, opdat de naam van Curaçao, straks in Nederland hoog werde gehouden, en degelijk zullen moeten oefenen om straks onder voor hen ongunstige omstandigheden toch de Curaçaose kleuren waardig te kunnen verdedigen.

In tegenstelling tot de lopende geruchten zullen aan deze trip over de oceaan, die onvoorziene omstandigheden voorbehouden begin Augustus zal plaats vinden, slechts spelers van de Curaçaose voetbalverenigingen aangesloten bij de Curaçaose Voetbalbond deelnemen.

HET TENNISTOURNOOI TE WIMBLEDON.

In de semi-finale heren enkel te Wimbledon heeft Geoff Brown van Australië Jaroslav Drobny van Tsjechoslowakije verslagen met 6—4, 7—5, 6—2.

In de kwartfinale heren dubbel versloegen Francisco Segura van Ecuador en Budge Patty van de Verenigde Staten Ivo Rinkel en Hans van Swol van Nederland met 6—2, 6—4, 5—7, 8—6.

In de vierde ronde dames dubbel versloegen Pauline Betz en Doris Hart van de Verenigde Staten mevrouw R. Matheu en mejuffrouw A. Corke met 6—4, 6—2. In de kwartfinale dames dubbel versloegen Pat Todd en Dorothy Bundy van de Verenigde Staten Betty Nuthall en mevrouw F. H. Vivien van Groot Britannië met 6—3, 6—3. In de vierde ronde gemengd dubbel versloegen Tom Brown en Louise Brough van de Verenigde Staten Pierre Pelizza en mevrouw A. Laffargue van Frankrijk met 4—6, 6—0, 10—8 (Washington, (AP) 3.7).

K.S.C.

Morgenmiddag zal er te Brakkeput een afscheidsvoetbalwedstrijd plaats vinden. Dit in verband met de vertrekkende leerlingen. De K.S.C. stelde een beker beschikbaar.

ARUBA'S SPARTA WINT BEKER.

Sparta verslaat T.O.F. en komt aldus als ongeslagen kampioene uit de competitie, hierdoor legt ze beslag op de beker, uitgeloofd door de sportieve heren Emanuel Wagberg en Samuel Rheinhart van de Sunshine Store.

Onder ongewone grote belangstelling vond Zondag de finale plaats tussen Sparta en T.O.F.

Onder de bezoekers bevond zich de sportieve heer Mr. Lindoro C. Kwartsz, gezaghebber van ons eiland.

Als scheidsrechter Ecury om 17 uur het sein tot beginnen geeft, doet de Gezaghebber daartoe uitgenodigd de beginworp en aanstonds ontstaat een vinnige strijd.

Eerst gaat Sparta over tot het offensief doch de verdediging van Tof doet haar uiterste best en voorkomt voorlopig doelpunten.

Dan verplaatst zich het spel naar het middenvak en ontstaat er een harde strijd om de bal te bemachtigen en de doelers aan het werk te zetten. In deze strijd komt Sparta als overwinnaar uit en wordt Tofs korf aan een bombardement onderworpen, ze weet zich echter uit deze greep los te rukken en mooi samenspelend belandt de bal in het doel van Sparta. Sparta's kans is daar als uit een harer aanvallen, de scheidsrechter haar een vrije worp toekent.

Spanning bij spelers en publiek.

Emers plaatst zich achter de bal en gooit er... naast. Een hoorbare zucht van verlichting bij de Sparta supporters en een dito gemompel van afkeuring bij de tegenpartij.

Zoals het spel zich thans beweegt kunnen doelpunten niet langer uitblijven, nu eens zweeft Tofs korf in gevaar en het volgend ogenblik dreigt Sparta een punt te maken.

Na een beleg van Tofs heiligdom van enkele minuten weet de watervlugge Kuperee uit een aarzeling van Tof zijn partij de leiding te geven. Gejuich bij de Spartanen en supporters.

Door dit punt geenszins ontmoedigd dringt Tof ontstuimig op en keer op keer ontkomt Sparta aan het gevaar. Als echter Sparta zich uit deze benarde toestand heeft losgerukt is het ongeveer 25 minuten spelens wanneer Ponse uit een mooie pass het tweede punt maakt.

Kort hierop treedt de rust in. De rust heeft blijkbaar de partijen goed gedaan, want was het spel totnogtoe spannend, nu scheen een strijd als die van Sebastopol te zijn ontstaan.

Partijen gaven elkaar geen kans, toch moet worden gezegd dat het spel geenszins in ruw spel ontaardde.

Hetzelfde beeld doet zich voor als voor de rust, echter met dit verschil, dat bij veel Tofs spelers zichtbare tekenen van vermoeidheid zich voordeden. Hiervan trokken de goed en hard getrainde Spartanen voordeel en was het een klein kunstje van Tejeehut het derde punt voor zijn ploeg te maken.

Na nog vergeefse aanvallen van partijen onder aanvuring van de supporters, floot scheidsrechter Ecury af, die kan neerzien op een onpartijdig geleide wedstrijd.

Sparta heeft verdiend gewonnen alhoewel Tof een tegenpunt verdiende.

Proficiat Sparta.

Bekeruitreiking.

Na de wedstrijd verzamelden zich beide ploegen voor de eretribune en werden door den Gezaghebber toegesproken.

De spreker zegt te hebben genoten van het spel waaraan beide ploegen geheel doch op sportieve wijze zich hebben gegeven.

In zijn jeugd heeft hij vele takken van sport beoefend, doch aan korfbal heeft hij nooit gedaan aangezien hij het saai en eentonig vond. Wat hij echter deze middag heeft gezien heeft hem een heel andere mening gegeven, zijn ogen zijn als het ware open gegaan en hij hoopt geheel van zijn dwaling te zijn genezen.

Het korfbal spel is volgens zijn herziende mening een spel waaraan men zich geheel moet geven en daarbij de nodige égards in acht moet nemen. Het is immers een gemengd spel.

De Spreker zwaait lof toe aan den heer Ecury die op voortreffelijke wijze zich van zijn moeilijke en ondankbare taak heeft gekweten.

Bij elke strijd zijn er winnaars en verliezers, vandaag is Sparta de gelukkige.

De Spreker complimenteert Sparta met de bevochten zege en reikt de beker aan aanvoerder Gomez van Sparta.

Vervolgens neemt de heer Simoon, voorzitter van Sparta het woord.

De Spreker dankt den Gezaghebber dat hij de wedstrijd met zijn bezoek willen vereren en de beker heeft willen uitreiken. Dan richt hij woorden van dank aan de schenkers van de beker, die het mogelijk hebben gemaakt dat de competitie met zoveel vuur is gespeeld.

Den Heer van Bochove complimenteert hij voor zijn organisatie-vermogen van wien het initiatief is uitgegaan een competitie te spelen onder de diverse ploegen.

Vervolgens feliciteert hij Sparta met de overwinning en zegt dat deze dag een biezondere betekenis heeft. Immers een jaar geleden speelde ze gelijk met Tof en nu ziet ze kans een overwinning te behalen.

Hoerageroep werd uitgebracht op den Gezaghebber, op Tof en op Sparta.

Waarom Tof verloor.

Volgens onze bescheiden mening heeft de twaalftal-commissie van Tof niet verstandig gedaan om René de Vries buiten te laten. Deze speler is beproefd, heeft jarenlange ervaring en kijk op het spel.

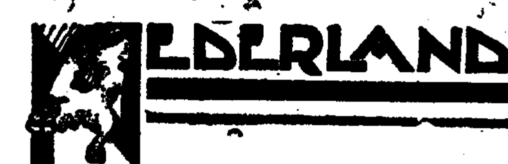
Waarom Van Bochove moest plaats maken voor een ander is ons ook een raadsel.

Er werd niet genoeg op de dames gespeeld en deze vergaten op een gegeven ogenblik dat ze ook meededen.

De meeste spelers van Tof toonden tekenen van vermoeidheid wat een aanwijzing is van slechte oefening.

Wanneer Tof ernstige aandacht aan de oefening wil geven, geloven wij dat de volgende ontmoeting met Sparta een bevredigende zal zijn.

E. F. Lo.

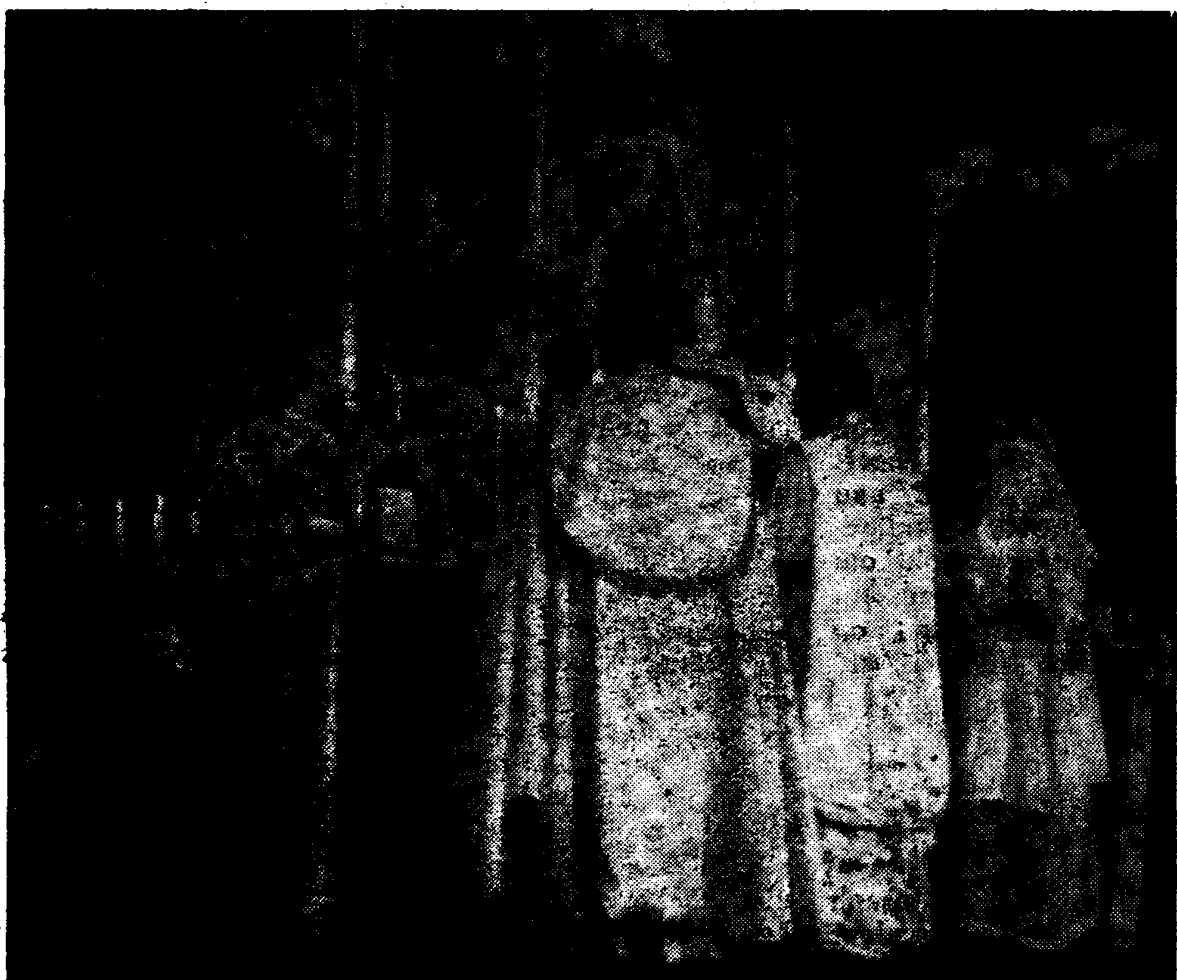
KATHOLIEKE ARTSEN TE UTRECHT BIJEEN.

Voor het eerst na de bevrijding is de Katholieke Artsenvereniging bijeengekomen in een tweedaags congres te Utrecht. Tijdens de eerste bijeenkomst heeft Zijne Eminentie Johannes Kardinaal de Jong de vergadering toegesproken. De kerkvorst werd door een staande zaal onder doodse stilte met diepe eerbied ontvangen. Zijne Eminentie bracht den artsen dank voor het vele goede, dat uit hun principiële houding tegenover de Duitse nazie-overheersing was geboren. Tegen het gevaar van Nazie-infiltrering hebben de artsen zich schrap gezet en namen zij een bewonderenswaardige houding aan. De katholieke artsenvereniging is eervol ten onder gegaan om de strijd tegen den bezetter ondergronds voort te zetten met de niet-katholieke collega's in het Medisch Contact. Men kan thans echter niet op deze lauweren blijven rusten, want er valt zeer veel te doen in deze tijd. De artsen moeten medewerken aan meer eerbied voor het gezins- en huwelijksleven aan de redding der volksgezondheid, der Christelijke moraal en van de volkszeden. Zijne Eminentie besloot met alle jonge artsen op te roepen het zegenrijke werk van de R.K. Artsenvereniging te steunen.

(Tijd).

IMPORT CIJFERS.

Het blad „La Esfera" bericht, dat de opbrengst van de invoerrechten alleen in La Guayra, in de maand Mei jl. de som van Bs. 10.231.200.77 bedroeg, waar uit duidelijk de omvang van de na-oorlogse handel in Venezuela blijkt.

De eerste plechtige Heilige Mis van Priester Amado Römer. Men ziet naast hem Pastoor Julio Henriquez (rechts) en Pastoor Laurentius van Rooy O.P. (links)

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs 14535
2e prijs 14559
3e prijs 5924
4e prijs 2529

COMMISSARISSEN IN CURAÇAO.

Naar aanleiding van de benoeming van Prof. Ir. W. Schermerhorn tot Commissaris-generaal van Oost-Indië, in welke hoedanigheid hij boven den Luitenant-Gouverneur-Generaal zal staan, vernemen wij van een geschiedkenner dat een soortgelijke figuur ook in onze Curaçaose historie voorkomt. In 1790 bekleedden de heren W. A. G. van Grovenstin en W. C. Boey deze post en bezochten als zodanig onze eilanden. Later in 1828 was Johan van der Bosch commissaris-generaal en maakte toen in drie maanden een staatsregeling.

CONSUL VAN BELGIE HUWT.

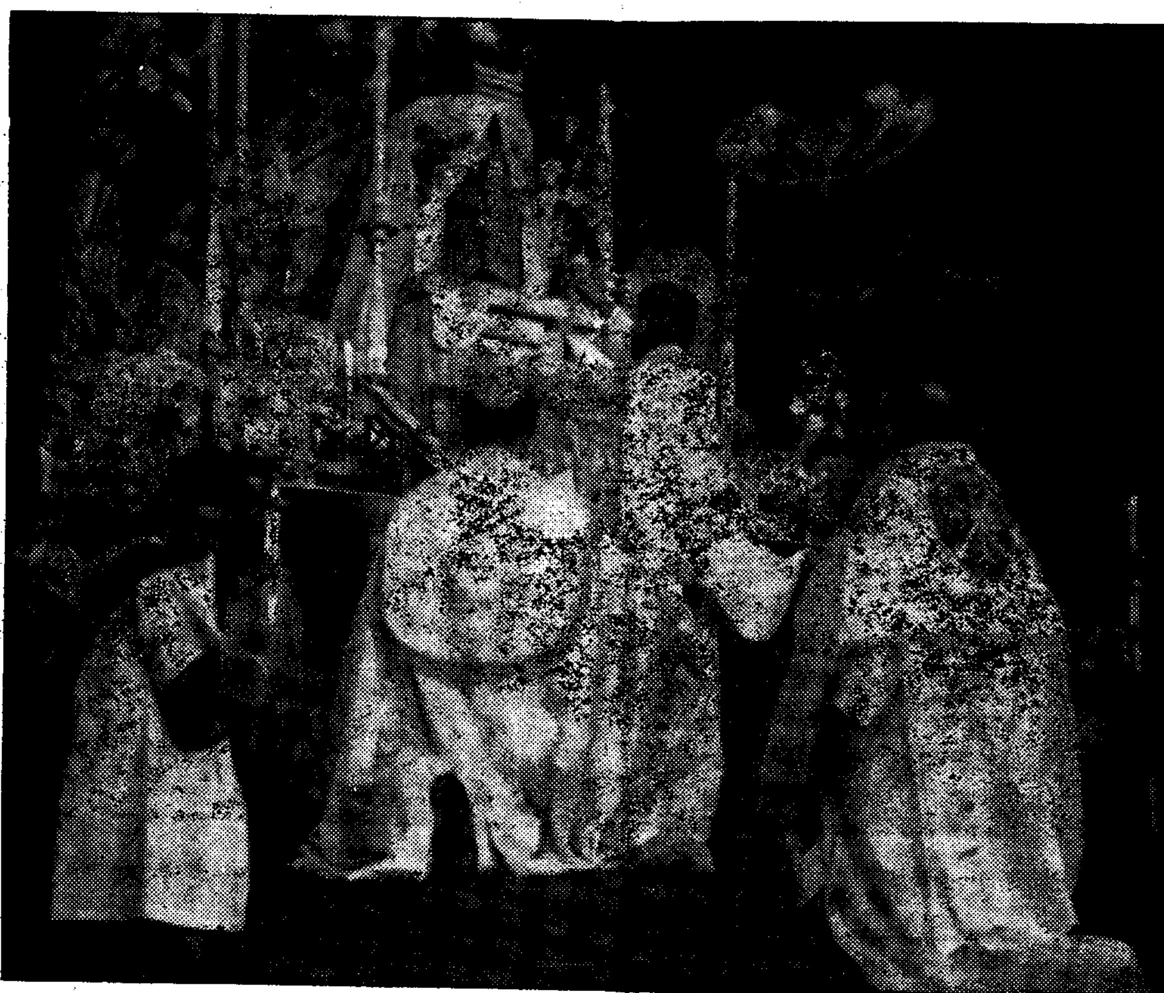
Tijdens een plechtige dienst, die was samengevlochten uit eeuwenoude gebeden en zangen, zijn gisteravond de heer René Moreno en Mejuffrouw Norma Curiel in het huwelijk getreden, terwijl honderden uit de society onzer samenleving onder in cristallen en koperen lusters flikkerende kaarsen toezagen.

Nadat het bruidspaar in plechtige stoet van de ingang der Synagoge Mikvé Israël naar een der synagogale gebouwen was geleid waar de handtekeningen onder de huwelijksacte werden geplaatst, werd het Godshuis betreden. De bruid was in het wit gekleed, en met lange sleep. Aan de arm haars vaders, werd zij onder gezang en orgelspel naar de verhoging gevoerd, welke voor de Heilige Arke is. De Arke zelf was geopend en knapen hielden een baldakijn waaronder zo straks het jonge echtpaar zou plaats nemen.

De dames, in hemelsblauw, stelden zich ter weerszijden op en nadat bruigom en bruid tezamen onder het baldakijn hadden plaats genomen, nam Rabbijn Izak Jessurun Cardozo het woord, uitgaande van het Bijbelwoord: „Als de Heer het huis niet bouwt, is de moeite der bouwers vergeefs". „Onverdeelde blijdschap heerst hier thans in het met vreugdelichten versierde historische bedehuis", aldus de Rabbijn, die ervan gewaagde dat het Schriftwoord niet alleen betrekking had op een aards gebouw of op de architecten onzer samenleving, maar ook op het individu, die in liefde tot God en zijn evennaaste, kortom in deugdzaamheid moet leven.

„Steen en cement, de materiële grondslag voor uw huis, hebt gij, maar thans is het aan u om het nog solidere materiaal, de abstracte krachten van het leven naar Gods wil, te verwerven. Een Joods woord zegt, dat de vrouw het huis is! laat dit ook van u, jonge bruid uit een milieu dat wij onze vriendenkring mogen noemen, gezegd kunnen worden, want het voorbeeldige huis is de toekomst onzer gemeenschap. De Here dan zal uw heengaan en uw thuiskomen bewaken, van nu aan en tot in eeuwigheid", aldus Rabbijn Cardozo in zijn toespraak.

Reeds jubelde het koor weer, terwijl de Rabbijn naar voren kwam en de Parnassim zch verhieven van hun zetels en door de gewijde ruimte plechtig voorwaarts schreden om zich op te stellen voor de Heilige Arke ter weerszijden van den Heer en Mevrouw Curiel—de Marchena en Mevrouw de Weduwe Haydee Moreno Brandao—Delvalle. Jubelend wisselde het alleluja van het koor af met de gebeden van den Rabbijn: Hoor Israël, Hoor, de Heer uw God is een Enig God...... De wijn werd gezegend en bruidegom, bruid, mevrouw Curiel en mevrouw Brandao namen iets tot zich.

Het ogenblik van de Consecratie tijdens de eerste Plechtige Heilige Mis van het Curaçaose landskind Amado Römer.

Met een ernstig gezicht dat zich kort hierop ontspande, verpletterde de Bruidegom hierop het glas op de vloer en terwijl nog enkele zangen en gebeden weerklonken, ruisten de kleren van de velen, die zich naar buiten spoeden om in talloze auto's naar Scharlooweg 130 te rijden, waar later een druk bezochte ontvangst werd bereid voor de honderden, die den Consul van België en Mevrouw Norma Moreno —Curiel met dze dag wilden geluk wensen.

J. H. PIETERSZ?

Op de redactie is een brief voor den heer J. H. Pietersz, Weisafo 290. Onze besteller bracht de brief evenwel terug met de mededeling dat de heer J. H. Pietersz op het adres onbekend was. Wil de geadresseerde zich wellicht even ter redactie melden om de brief in ontvangst te nemen?

NAAR NEDERLAND.

Met het KLM-vliegtuig van 29 Juni 1946 vertrokken van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers:

Ate Meerten Ritsema, Cornelia Roelfina Ritsema—Voogel, Margaretha Alfina Ritsema, Afina Wilhelmina Ritsema, Peter Roelof Ritsema, Max Arie Ritsema, Karel Born, Josefina Felecitas Born—Beaujon, Caroline Josefine Born, Rita Born, Dirk van Zuidam, Hendrik Benne, Jacob Barends, Carolina Wilhelmina Cecilia Barends—Jongman, Andries arends, Carolina Wilhelmina Cecilia Barends, Gerda Jantina Catharina Barends, Hans Leuenberger, Marie Leuenberger—Weilenmann, Johann Ulrich Leuenberger, Cornelis Schotanus, Berendina Schotanus, Berendina Schotanus, Willem Schotanus Cornelis Schotanus.

NIEUWS VAN OVERAL

OVEREENSTEMMING IN PARIJS.

Senator Arthur Vandenberg maakte bekend, dat de Ministers van Buitenlandse Zaken tot overeenstemming zijn gekomen over de vraagstukken betreffende Triëst en de Italiaanse koloniën. Men kwam evenwel nog niet tot een accoord ten aanzien van de algemene Europese vredesconferentie.

Vandenberg zeide, dat er veel te doen is geweest over het voorstel om een conferentie van 21 landen bijeen te roepen. Molotov hield vol, dat de quaestie der Italiaanse herstelbetalingen moest worden geregeld voordat een datum wordt vastgesteld voor de uitzending der uitnodigingen. Byrnes verzette zich tegen dit standpunt van Molotov. Volgens Vandenberg zal de conferentie ongeveer tegen eind Juli bijeenkomen.

Vandenberg zeide, dat de quaestie van Triëst werd bijgelegd toen Molotov de voorwaarden aanvaardde, welke gisteren door Byrnes werden gesteld, dat de stad onder toezicht der Verenigde Naties zal worden geplaatst (Parijs, (AP) 3.7).

ATOOMBOM ONDER WATER GEVAARLIJKER.

Dr. Karl Compton zeide dat de atoombom die men onder water zal laten ontploffen, grotere schade zal aanrichten dan die van Maandag.

Over de uitwerking van de eerste atoombom boven Bikini werd nog het volgende bekend:

Kolonel Stafford Warren zeide dat men geen schepen met zulke dikke stalen wanden kan bouwen dat de bemanningen veilig zijn voor radio-actieve stralingen, als het schip te dicht in de buurt van de ontploffende bom is. 73 Schepen zijn gevaarlijk radio-actief, zeide hij. Er zijn thans vijf schepen gezonken, negen zwaar beschadigd en 59 oorlogsschepen hebben mindere averij opgelopen. Het zal nog wel vijf of zes dagen duren eer de schepen veilig zijn. De uitstraling bij de ontploffing was verschrikkelijk, zeide Warren, die meende dat staal geen goede bescherming was omdat als men het zo dik zou maken dat het de stralen tegenhield, er geen ruimte binnen in het schip zou overblijven voor het personeel.

Een ander kapitein George Lyons, zeide, dat als de schepen bemand zouden zijn geweest, de gehele bemanning buiten dienst zou zijn gesteld. Wie niet gedood zou zijn geworden, zou van de uitstraling zo ziek zijn geworden, dat hij zijn taak niet meer had kunnen volvoeren. Van de dieren zijn 90% nog in leven, maar de moeilijkheden met de beesten beginnen nu pas goed, omdat als gevolg van de stralen het bloed daalt en vele zullen sterven. (Aan boord van de Appaachian, (AP) 4.7).

HITLERS CHAUFFEUR VERTELT.

Hilters chauffeur, Hans Kempka, verklaarde voor de rechtbank van Neurenberg, dat hij den Führer dood zag in de Rijkskanselarij op de avond van 30 April 1945 en ook hielp om Eva Brauns lijk naar buiten te brengen, waar het later gecremeerd werd. Kempka vertelde ook aan de rechtbank, dat hij zag hoe Martin Bormann geraakt werd door een bazookagranaat, zodat hij onmogelijk in leven kan zijn gebleven. De chauffeur sprak over Eva Braun als „Hitlers echtgenote" toen hij vertelde hoe het lijk van den Führer gewikkeld werd in een laken zodat slechts de benen met de laarzen eraan te zien kwamen. „Het was niet dezelfde Adolf Hitler", zeide hij.

„Ik kan zeggen, dat hij overleed op 30 April tussen 14 en 15 uur", aldus Kempka. „Ik zag hem niet sterven doch ik droeg zijn lijk uit de bunker en stak het in brand. Ik droeg ook Hitlers echtgenote naar buiten."

Kempka vertelde voorts, dat hij afscheid nam van Bormann in de Kanselarij en door Berlijn trok naar het station van de Friedrichstrasse. De stad was een en al een chaos. Om 2 uur op 1 Mei zag hij Bormann en den Staatssecretaris van de Kanselarij Dr. Naumann nabij het station en zij bespraken hoe zij aan de Russen zouden ontsnapen.

Kempka zeide, dat anderen zich bij hen voegden achter een grote Duitse tank en enkele pantservoertuigen. De colonne werd voorafgegaan door manschappen te voet door een tankval en was er zowat vijftig meter voorbij toen de tank getroffen werd door een bazooka-granaat. Kempka liep drie of vier meter achter de tank. Bormann was er vlak achter. Hij zag hoe Bormann en Naumann getroffen werden en hun lichamen weggeslingerd werden.

„Bormann moet bij die ontploffing, zijn overleden. Ik zag hem nooit meer terug." (Neurenberg. (AP) 3.7).

GEARRESTEERDE JODEN VRIJGELATEN.

Het Britse leger in Jeruzalem liet weten, dat vele Joden in hechtenis werden gesteld tijdens het weekeinde. Vandaag zal men beginnen de Joden bij vijftig tegelijk los te laten. De eerste groep komt voornamelijk uit Tel Aviv. Men zal zijn best doen de onschuldigen hoe eerder hoe liever vrij te laten. Omtrent de zes leden van het Joodse Agentschap, die in het kamp Latroen zitten, is verder nog geen bekendmaking gedaan (Jeruzalem, (AP) 4.7).

EEN ONBEMANDE LUCHTVLOOT.

Er worden pogingen in het werk gesteld, om de Raf een luchtvloot van 600 onbemande bombardementsvliegtuigen te geven, welke vice versa naar Berlijn kunnen vliegen in twee uur tijds, aldus de Evening Standard. De snelheid van deze bombardementsvliegtuigen bedraagt 600 mijl per uur.

Het experiment, waarbij radar en de nieuwste typen van automatische vliegers een grote rol spelen, zijn reeds in een vergevorderd stadium. Een moeilijkheid is nog, om de toestellen veilig in de mist te laten landen.

De vliegtuigen zullen geleid worden door radar en boven het doel gekomen, zullen de bommen worden afgeworpen door het uitzenden van radiogolven. De machines, welke op een hoogte van 15.000 tot 20.000 meter zullen vliegen, ondervinden daardoor geen last van jagers of afweergeschut.

Heden morgen overleed onze innig geliefde echtgenoote en moeder

Julia Maria Pasch - Scharbay

in den ouderdom van 38 jaar.

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag om 5 uur.

Sterfhuis Surinamedorp 305

Namens de familie
J. Scharbay
S. Pasch.

Algemeen Militair Commandant

te Curaçao maakt bekend, dat zijn Bureau met uitzondering van de afdelingen Militaire en Marine Administratie met ingang van 4 Juli '46 verplaatst is van het Fort Amsterdam naar het Waterfort.

2—1

TE KOOP AANGEBODEN:

Een eetkamerstel bestaande uit:

- 1 Uitschuifbare tafel
- 6 Stoelen
- 1 Glazen kast
- 1 Buffet

Een slaapkamerstel bestaande uit:

- 1 Tweepersoons ledikant (compleet)
- 1 Hang-en legkast met groote spiegel
- 1 Dressoir met zitje
- 2 Nachtkastjes.

Te bezichtigen bij Juan Perello, Meubelmaker, naast Winter Garden, San Nicolaas. Aruba.

ARUBA

UITNODIGING
AAN DE LEDEN

VAN HET ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND, DE CLUB SURINAME, DE KUNSTKRING, DE SOCIETEIT BOLIVARIANA EN ANDERE BELANGSTELLENDEN tot het bijwonen van de lezing

De Strijd van de Ondergrondse Beweging in Nederland

door

LOU LICHTVELD
[Albert Helman]

op ZATERDAG, 6 JULI a.s. in het gebouw van de Sociedad Bolivariana, des avonds om 8 uur.

TOEGANG VRIJ.

IETS VOOR UW OOGEN..
IETS VOOR UW OOREN..
IETS VOOR UW HART..

„IETS VOOR DE JONGENS"
„SOMETHING FOR THE BOYS"
„FOX" groote KNAL-SHOW, opgenomen in: „technicolor"!!
met:

CARMEN MIRANDA

Michael O'Shea — Vivian Blaine — Phil Silvers — Sheila Ryan — Glen Langan

en de jonge zanger, die - na Crosby - de grootste populariteit in de U.S.A. heeft:

PERRY COMO

Een Jolige revue van liefde en zang.. Vroolijkheid en rhythme!

Muziek van: Cole Porter.

PREMIERE in: op: VRIJDAG 5 ZATD. 6 ZOND. 7

CINELANDIA

"PERSONNAlly Speaking" by WILLIAM BENDIX

Starring in "THE LIFE OF RILEY" Sun. Eve., Blue Network

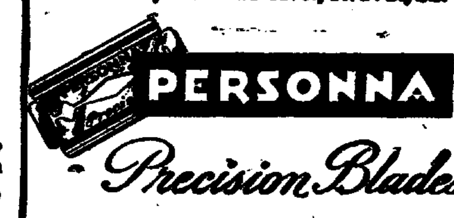
1—I'm walkin' along the streets of Flatbush, and this lug ups to me and sez, "Bill, your kisser's too rough. Whyn't you smoothen it up?"

2—I gets the point. He means I should use Personna blades, on account of they give the closest, smoothest shaves you ever seen.

3—And fast, too! Looka dat... Already, I'm a regular Personnality Kid—a Glamour Boy Personna-fied. Yessiree, guys: Use a blade that's got the edge.

HERE'S WHY Personna has the edge—it's made from finest premium grade steel . . . diamond-tested for extra hardness . . . hollow-ground for longer-lasting keenness. Try Personna today! Personna, 599 Mad. Ave., N.Y.C., 22.

Precision Blades

10 stuks voor f. 1.40

Distr. „El CONTINENTAL" Heerenstraat 27.
J. & M. FRUCHTER.
EL GLOBO, Heerenstraat
LA CASA AMARILLA, Breedestraat P.
EL PAN GRANDE, Heerenstraat
Whitfield Dress Store, Oranjestad Aruba

„EUROPA"

Breedestr. 3 Punda — Telefoon 2031

wederom ontvangen

Hollandsche Thee en Ontbijtserviezen
tevens: Koek, Bonbon- en Eierstellen.

M.S. STELLA POLARIS

Ondergeteekende hebben het genoegen de komst te melden van het eerste na-oorlogsche luxueuse touristen-schip, het Noorsche m/s STELLA POLARIS dat op onderstaande dagen Curacao zal aandoen van 6 A.M. tot 1 P.M., met een 220-tal Amerikaansche toeristen aan boord, n.l.

Dinsdag 9 Juli
„ 30 Juli
Woensdag 21 Augustus
„ 11 September

Het schip zal telkens aan de Prins Hendrikwerf gemeerd worden. Bij de hervatting van het na-oorlogsche toeristenverkeer wordt hierbij in het algemeen belang van ons eiland de medewerking ingeroepen van Handel en Publiek teneinde het den passagiers en bemanningsleden zoo aangenaam mogelijk te maken gedurende hun kort verblijf op Curacao.

S. E. L. Maduro & Sons, Inc.
Agenten.

3—1

Kinderen zijn dol op Scotts Emulsion zooals wij.

Onthoudt U dit ......! Scott's Emulsion is een gemakkelijk verteerbaar tonicum, die zeer aangenaam smaakt en rijk aan vitaminen is. Iedereen weet dat Scotts Emulsion zeer voedzaam is vooral voor zwakke magen.

EMULSION de SCOTT

Katholicisme in Duitsland.

Grote geestelijke nood en gebrek aan Priesters

Wij, Nederlanders, hebben de verklaarbare neiging de Duitsers generaliserend af te wijzen, omdat de Duitse collectiviteit zich al te schaamteloos aan onze vrijheid heeft vergrepen en zich van een zijde heeft laten zien, waaraan de slechtste eigenschappen, die door superioriteitswaanzin werd gedreven, zich maar al te pijnlijk en al te duidelijk hebben gedemonstreerd.

Maar het is nimmer juist te generaliseren, en dit komt te scherp voor den geest in deze tijd, waarin aan onze broeders in eenzelfde Geloof, twee groten zijn ontvallen.

In Münster, de oude Westfaalse bisschopsstad, die nagenoeg met de grond is gelijk gemaakt, is onlangs Kardinaal Graf von Galen ontslapen, een heldenfiguur, die legendarisch werd voor de fiere houding van het ongenaakbaar verzet der katholieke kerk in Duitsland.

In Zwitserland, in de ballingschap waartoe de vlucht voor de gestapo hem noopte, stierf Pater Mückermann, in wien de geestelijke weerstand en het brandend besef van de dreiging van een vernietigend nihilisme steeds levend bleven.

Vlees en bloed waren gewaden. En ge moet denken aan duizenden anderen, ongevormde Duitse katholieke martelaren in concentratiekampen en Vernichtungslager. Wat zal de toekomst der Moederkerk in Duitsland zijn?

Een verslaggever van de Gelderlander sprak er over met den Domproost van Paderborn, Prof. Dr. Paul Simon.

Een onderhoud.

Het is niet biezonder moeilijk zijn woning te vinden in het door een zwaar bombardement verpletterd hart der oude Domstad.

In zijn behouden gebleven bibliotheek vertelt de Domproost ons van de noden, die de kerk in Duitsland drukken. Er is een tekort aan priesters er zijn jarenlange leemten geweest in de opleiding aan de seminaries, er zijn jaren geweest zonder één nieuwe wijding. In het aartsbisdom Paderborn, het grootste van Duitsland, ontbreekt één op de drie van het vooroorlogs getal van de saeculiere clerus en dat, nu de behoefte aan geestelijke leiding in de politieke, sociale en morele chaos groter is dan ooit te voren.

Het moge een oude zegswijze zijn dat nood leert bidden: een nood die drukt als een verpletterend gewicht, vermorzelt alle hoop en jaagt een verslagen volk in een verbitterende strijd om het naakte lijfsbehoud.

En de nood is hoog: Ge moogt u de honger herinneren en een enkel feit: in Westfalen alleen al, zijn 230.000 huizen vernield.

Als ge denkt aan het woord van Sint Thomas, die een zekere mate van welstand onontbeerlijk noemt tot de harmonische ontwikkeling van den mens in al zijn faculteiten van natuur en bovennatuur, begrijpt ge, dat men ook de kansen voor de kerk in Duitsland, vooral haar kansen bij de jeugd, menselijkerwijze gesproken mede bepaald moet achten door de hoop op een mens- en levenswaardige toekomst die men het Duitse volk moet laten.

Gebrek aan contact.

En een andere klacht kunt ge al evengoed begrijpen. In de afgeslotenheid van het Derde Rijk heeft de clerus sterk het gemis gevoeld aan contact met ambtgenoten in de vrije wereld, met de centra van gewijde studie, met katholieke hogescholen elders.

De bevrijding heeft aanvankelijk dit isolement bestendigd: het verlangen naar intensief contact is er des te sterker om geworden.

„Uw katholieke Universiteit van Nijmegen zou ons prachtig kunnen helpen", zegt prof. Simon, „er moet een zeer nauw, zeer hartelijk contact komen".

Hij zal zich slechts kunnen verheugen om het oprichten van het Genootschap voor Geestelijke vernieuwing dat onder goedkeuring van den Kardinaal-Aartsbisschop en onder leiding van Prof. Dr. J. Schmutzer thans ook in Nederland tot stand is gekomen. Want hier heeft Nederland een taak, samen met Frankrijk, België, Zwitserland, Engeland en anderen: de gehele christelijke wereld.

De geestelijke vernieuwing van Duitsland is een probleem van eerste urgentie. Alleen het christendom kan dit volk redden van een blijvende ineenstorting en terugvoeren uit de barbarij waarin zijn leiders het welbewust hebben gestort.

Ongetwijfeld zijn er aanknopingspunten. We waren in een oud Cisterciënserklooster in Heidehausen. Het ligt tussen dennenbossen in de heuvels en de Hitlerjugend had er een zogenaamde Napola, een Nazie-politieke opvoedingsinstelling in onderbracht.

Van Juni 1945 af zijn daar nu opleidingscursussen voor katholieke jeugdleiders aan de gang in een prachtige sfeer, in een stijl en een bezieling die ons respect afdwingen en vertrouwen inboezemen, met een grote aandacht van de zijde der jonge katholieke Duitsers en een liefde voor de jeugd van de zijde van rector August Reinecke die in harde jaren van beproeving des te brandender is geworden. Wij spraken dien rector, die zijn zorgen heeft om 300.000 jongeren van 14—25 jaar in dit bisdom: die weet hoezeer hun levenshouding, ondanks alle clandestien voortgaan van het werk der katholieke actie geleden heeft in de algemene ontreddering: hoe het besef van eerlijkheid, van eerbied, van gezagsverhoudingen en van zuiverheid in doen en denken is aangevreten. Er is ontzaglijk veel te doen: religieus en cultureel, en het wordt hier gedaan aan duizenden die hun kameraden zullen moeten leiden.

Maar een geestelijke heropvoeding ontbreekt in het niet-katholieke kamp en er is minder gerechtvaardige hoop op de toekomst van een jeugd, die b.v. Irma Greese als heilige wil vereren of een verbitterde houding demonstreert als met de studenten van Aken het geval is geweest.

Een andere vraag.

Men zou zich een andere vraag willen stellen.

Indien Duitslands geestelijke wederopvoeding een zaak is, waarvoor het zal moeten teren op al wat de christenen uit de omringende landen en de gehele wereld het zullen willen geven aan steun en voorbeeld in een vergevingsgezindheid die het behoud van de christelijke cultuur weet te stellen boven het verlangen naar vergelding; mag men dan aan de andere kant nog ooit iets van Duitsland terugverwachten, een bijdrage aan diezelfde cultuur die voortspruit uit een christendom dat gezamenlijk wordt beleden?

Wij kunnen geen antwoord geven op deze vraag. De toekomst slechts zal kunnen leren of in Duitsland de grootheid van den geest niet voor goed is ondergegaan in Nacht und Nebel van de concentratiekampen en de chaos der nederlaag. Maar men moet niet alle moed verliezen.

Voor ons ligt de brief die de censor van een Duits gevangenkamp in Februari 1946 aan Dr. Simon schreef. Hij ziet er alle binnenkomende en uitgaande post: dit verschaft hem een uitgebreide kennis over het zieleen familieleven van duizenden Duitse mensen uit deze bange tijd. Hij is gerechtigd te oordelen over de dingen die hij noemt. Die dingen zijn verblijdend, al zoudt ge goed doen er de betekenis ook niet van te overschatten.

Maar de geest Gods waait waar Hij wil. En ge moogt vertrouwen dat de Goddelijke genadenstroom ook door de harten gaat van de duizenden Duitsers die thans achter prikkeldraad zitten en waarover de censor in dit document schrijft:

„Ik ben niet meer bang voor Duitslands toekomst. Een zo ingrijpende geestelijke revolutie heeft het land in eeuwen niet meer beleefd.

Onmiskenbaar is het zich afwenden van het materialisme en de bezinning op al wat alleen wezenlijk is. Overduidelijk is de bewuste christelijke houding die spreekt uit duizenden brieven: verbazingwekkend de moed en het vertrouwen op de Voorzienigheid waarmede de mensen, ondanks de zwaarste slagen en het verlies van al hun aards bezit in de toekomst zien. Gods hulp, de eigen kracht en het familieleven zijn nagenoeg bij allen de pijlers van het nieuwe leven; de scheiding en het lijden hebben de banden van trouw en liefde in de meeste huwelijken niet kunnen verbreken.

In de kampen is er een grote deelneming aan de godsdienstoefeningen. Wie had het een jaar geleden voor mogelijk gehouden dat Nazies, katholieke zowel als evangelische, uit zich zelf avondoefeningen houden? De Bijbel is in alle kampen het meest-gelezen boek. Als Rosenberg dat eens wist! Laat ons God danken dat Duitsland de oorlog verloren heeft".

De brief vervolgt letterlijk:

„Schade um die viele Opfer an Gut und Blut. Wenn Deutschland aber dadurch wieder christlich wird, und es scheint wirklich so zu werden, dann waren die Opfer nicht umsomst".

Maar ook hier weer: „Heer, zend arbeiders in den wijngaard: oogst is rijp." Eén jonge kapelaan heeft, buiten zijn eigen gewone werk, de zorg voor zes kampen, zodat het hem aan tijd ontbreekt, al was het slechts om biecht te horen. Hier groeit, schrijft de censor, voor de kerk een geweldige taak.

Een moment uit de wijdingsplechtgheid van Priester Amado Römer door den Apostolisch Vicarius.

Hongerjaren werken na

Maatschappelijke onverschilligheid medisch verklaard.

Men probeert wel eens verband te leggen tussen de voedselpositie in ons land en de maatschappelijke onverschilligheid, de verslapping der zeden en het levenspessimisme, dat op velerlei gebied de boventoon voert. De veel hogere rantsoenen in Engeland b.v. zouden daar de politieke vernieuwing en radicalen ondernemingszin verklaren. De mening echter van wetenschappelijk bevoegden geeft op dit onderwerp een andere en waarlijk verrassende kijk.

De Amerikaanse professor A. Keys in Minneapolis verrichtte gedurende de laatste jaren van de oorlog voedingsproeven op vrijwilligers, leden van de secte der Kwakers, die om ethische redenen dienst hadden geweigerd maar gaarne bereid waren op andere wijze de mensheid te dienen.

Nadat de professor de juiste samenstelling van het soldatenrantsoen had vastgesteld, ging hij zich met een ander probleem bezighouden; de hongersnood in Europa. Om na de bevrijding effectief te kunnen optreden, moest men met de hongersnood van nabij kennismaken. Een groot aantal vrijwilligers onderwierp zich aan een langdurige proef, waarbij zij eerst arbeidden op 3200 calorieën (juist voldoende), daarna op 1600 per dag. Uit de dagelijkse tachtig metingen op elke persoon leerde men de aard van die ons zo bekende verschijnselen kennen als moeheid, slapte, prikkelbaarheid en verlies van belangstelling. Toen de honger lang genoeg had geduurd, ging de geleerde de juiste methode zoeken om het kwaad te herstellen.

Het bleek nu, dat met de allerbeste voeding, die de lichamelijke verschijnselen in enkele weken spoorloos deed verdwijnen, de geestelijke gebreken zich handhaafden. Tal van bezwaren als gebrek aan initiatief, lusteloosheid en gebrek aan belangstelling deden zich meer dan een halfjaar later nog in zeer belangrijke mate gevoelen! Het is dus duidelijk, dat in ons land, waar de honger geen sportieve vrijwillige was en bovendien gepaard ging met tal van andere noden, het gebrek aan voedsel diep ingrijpende gevolgen moet hebben gehad en psychisch zwaar moet nawerken als men bedenkt, dat van overvloedige rantsoenen in de tien maanden, dat de voeding enigszins op peil is niet gesproken kan worden.

Over het algemeen zijn de deskundigen over ons rantsoen niet zo ontevreden. Vitaminen zijn voldoende in ons voedsel aanwezig (uitgezonderd misschien vitamine H) en alleen eiwitten en vetten zouden ruimer verstrekt moeten worden, hoewel men door het gebruik van vis al goeddeels in dit tekort kan voorzien.

De aankomst van Neomist Amado E. F. Römer bij de Pro-Cathedrale Kerk voor het opdragen van zijn eerste plechtige heilige Mis.

ONS KONINKRIJK

HOE STAAT HET MET DE NIEUWE SPELLING?

Begrijpelijkerwijs vragen velen zich momenteel af, hoe het nu eigenlijk staat met de plannen tot het invoeren van een nieuwe spelling van onze taal.

Naar men weet, is de nieuwe spelling, waarover een Nederlands-Belgische commissie het eens werd, in België, reeds bij koninklijk besluit ingevoerd. In Europees Nederland wordt de zaak echter in de volksvertegenwoordiging gebracht, hetgeen uiteraard enige tijd in beslag neemt. Het desbetreffende wetsontwerp is thans bij de Raad van State. De regels, die als gevolg van een aanneming van dit ontwerp zullen kunnen worden ingevoerd, zijn geheel dezelfde als de Belgische.

Niet oninteressant is hierbij te vermelden, dat een onlangs gehouden enquête over het spellingsvraagstuk het volgende aan het licht bracht:

Ondervraagd werden 11.000 personen, waarvan ruim 9500 een mening te kennen gaven. De te ondervragen personen waren zodanig uitgezocht, dat zij tezamen een zuivere doorsnede van het Nederlandse volk vormen. Het resultaat kan dan ook beschouwd worden als een zo goed als zuiver beeld van de publieke opinie in ons land ten aanzien van deze quaestie.

De vraag luidde: Welke spelling zou volgens u in de toekomst door ons gehele volk gebruikt moeten worden?

Het resultaat was: 5% van de ondervraagden had geen mening over dit vraagstuk.

Van degenen, die wel een mening hadden, wensten:

30.5% de oude spelling,
69.5% de nieuwe spelling, en wel
45.5% de spelling Marchant
24% een andere nieuwe spelling.

Bij de diverse beroepsgroepen waren de percentages van degenen, die hun mening te kennen gaven als volgt:

Vrije beroepen oude spelling 29%; Marchant 39%; andere nieuwe spelling 32%; Studenten respectievelijk 9%; 68%; 23%; Ambtenaren, onderwijzers respectievelijk 26%; 46%; 28%; Zakenmensen respectievelijk 38%; 41%; 21%; Handels- en Kantoorpersoneel respectievelijk 32%; 44%; 24%; Landbouw en Veeteelt respectievelijk 44%; 43%; 13%; Arbeiders respectievelijk 30%; 49%; 21%; Huisvrouwen respectievelijk 34%; 47%; 19%.

NOG STEEDS MIJNEN OP DE NOORDZEE.

Beschermde routen voor de scheepvaart.

Ruim 31.000 mijnen zijn reeds in de Noord-West Europese wateren geveegd en nog kan men niet zeggen, dat het overal in de Noordzee of in Het Kanaal volkomen veilig is voor de scheepvaart.

Iedere dag varen de mijnenvegers uit om het gevaarlijke werk voor onze kust te voltooien. Er zijn in totaal 56 Nederlandse mijnenvegers in bedrijf.

Voorts varen op de Noordzee 23 Duitse mijnenvegers waarvan de bemanning onder toezicht van de Koninklijke Marine de gevaarlijke zeemijnen ruimt.

Er is een nauwe samenwerking tussen de mijnenveegdienst en de routeringsdienst van de Koninklijke Marine. Elk schip dat een Nederlandse haven uitvaart, krijgt van de routeringsdienst nauwkeurige aanwijzingen, welke beschermde routen men moet kiezen om veilig te kunnen varen en waar de vaargeulen zich bevinden, die van mijnen gezuiverd zijn. De kapitein van een Noors vrachtschip, die zich kort geleden niet aan de vaargeul hield, moest daarvan de ernstige gevolgen ondervinden. Zijn schip liep op een mijn, waardoor er zoveel schade aan de boot werd aangericht, dat het schip met grote moeite naar Rotterdam kon worden versleept. De opvarenden konden zich allen met reddingsboten in veiligheid brengen.

De vaargeulen, die door de mijnenveegdienst worden gemaakt, zijn twee zeemijlen breed, zodat de schepen voldoende ruimte hebben om hun reis te maken. De grootste zeeschepen kunnen de havens thans binnenkomen. Het gevaar van drijvende mijnen, die door stormweer in de vaargeulen drijven, is thans niet groot, daar de zee over het algemeen vrij rustig is. Toch blijft grote waakzaamheid geboden.

WESTERDAM IN DE VAART.

De Westerdam, het 12.000 ton grote motorschip van de Holland-Amerika lijn, is vandaag op eerste reis naar New York vertrokken. Tijdens de oorlog saboteerden ondergrondse arbeiders de bouw